Udskriftsdato: 15. april 2024

2011/1 LSF 101 (Gældende)

Forslag til Lov om ændring af integrationsloven og repatrieringsloven (Afskaffelse af kommunal vejledningspligt og afskaffelse af resultattilskud i forbindelse med repatriering)

Ministerium: Social- og Integrationsministeriet

Journalnummer: Social- og Integrationsmin., j.nr. 2012-925

Fremsat den 29. februar 2012 af social- og integrationsministeren (Karen Hækkerup)

Forslag

til

Lov om ændring af integrationsloven og repatrieringsloven

(Afskaffelse af kommunal vejledningspligt og afskaffelse af resultattilskud i forbindelse med repatriering)

§ 1

I lov om integration af udlændinge i Danmark (integrationsloven), jf. lovbekendtgørelse nr. 1062 af 20. august 2010, som senest ændret ved § 1 i lov nr. 759 af 29. juni 2011 og § 2 i lov nr. 1364 af 28. december 2011, foretages følgende ændring:

1. *§ 20 b* ophæves.

§ 2

I repatrieringsloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 369 af 6. april 2010, som ændret ved § 17 i lov nr. 429 af 28. april 2010 og § 2 i lov nr. 759 af 29. juni 2011, foretages følgende ændringer:

1. *§ 13, stk. 2,* ophæves.
Stk. 3 bliver herefter stk. 2.

2. *§ 14, stk. 3,* ophæves.

§ 3

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. juli 2012.
Stk. 2. Loven finder anvendelse for udlændinge, som repatrierer med støtte i medfør af repatrieringsloven den 1. juli 2012 eller senere.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Indholdsfortegnelse

1. Indledning
   - 1.1. Lovforslagets indhold
   - 1.2. Lovforslagets baggrund og formål
2. Gældende ret
3. Foreslået ordning
   - 3.1. Afskaffelse af pligt til at vejlede om repatriering efter integrationsloven
   - 3.2 Afskaffelse af det kommunale resultattilskud ved repatriering
4. Økonomiske og administrative konsekvenser for stat, kommuner og regioner
5. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet
6. Administrative konsekvenser for borgerne
7. Miljømæssige konsekvenser
8. Forholdet til EU-retten
9. Hørte myndigheder m.v.
10. Vurdering af konsekvenser af lovforslaget

1. Indledning

1.1. Lovforslagets indhold

Lovforslaget indeholder forslag om at ophæve kommunalbestyrelsens pligt til at vejlede om repatriering som led i den løbende opfølgning på integrationskontrakten. Lovforslaget indeholder endvidere forslag om at ophæve resultattilskuddet på 25.000 kr. til kommunalbestyrelserne for hver udlænding med bopæl i kommunen, der repatrierer. Der henvises til afsnit 3.

1.2. Lovforslagets baggrund og formål

Repatrieringsloven har til formål at give herboende udlændinge mulighed for at opnå støtte og rådgivning i forbindelse med tilbagevenden til hjemlandet eller til et tidligere opholdsland. Loven hviler på den forudsætning, at udlændingens tilbagevenden sker på frivilligt grundlag og med det formål at tage varig bopæl i hjemlandet eller det tidligere opholdsland.

Repatrieringslovens personkreds blev udvidet ved lov nr. 369 af 6. april 2010, ligesom støttebeløbene blev markant forhøjet. Tiltagene har haft en tydelig effekt på antallet af udlændinge, der vælger at repatriere til deres hjemland eller tidligere opholdsland. Således repatrierede i alt 129 udlændinge i 2009, mens der repatrierede 355 udlændinge i 2010 og 613 i 2011.

Ved lov nr. 759 af 29. juni 2011 blev der indført et resultattilskud til kommunalbestyrelsen på 25.000 kr. for hver udlænding med bopæl i kommunen, der repatrierer med støtte i medfør af repatrieringsloven, samt indført en pligt for kommunalbestyrelsen til at vejlede om mulighederne for repatriering i forbindelse med den løbende opfølgning på integrationskontrakten efter integrationsloven. Endvidere blev der i tilknytning hertil indført en pligt for jobcentrene til som led i opfølgningen på den beskæftigelsesrettede

indsats at vejlede udlændinge, der er omfattet af repatrieringslovens personkreds, om mulighederne for repatriering.

Det er regeringens opfattelse, at frivillig repatriering kan være en god løsning for mange udlændinge. En tilbagevenden til hjemlandet kan således for en del udlændinge være en attraktiv mulighed som et alternativ til en fortsat tilværelse i Danmark. Det gælder f.eks. for en del ældre indvandrere, der ønsker at tilbringe deres alderdom i deres oprindelsesland, men også for andre grupper, f.eks. for udlændinge, der er kommet til Danmark som flygtninge, og som på et senere tidspunkt ønsker at vende tilbage og hjælpe med at genopbygge deres hjemland. For en del af disse udlændinge vil det være afgørende for at kunne realisere et ønske om tilbagevenden, at der gives en økonomisk håndsrækning til dem. Regeringen vil derfor opretholde hovedelementerne i den gældende repatrieringsordning med de tilbud og økonomiske rammer, der er fastlagt heri, men understreger, at repatriering bygger på et frivilligt grundlag, og at repatriering er et tilbud for den enkelte udlænding om at få en ny tilværelse i sit hjemland eller tidligere opholdsland, som den enkelte efter eget valg kan benytte sig af.

Derimod ønsker regeringen at gøre op med regler, der primært er symbolpolitiske, og som er med til at underbygge den skadelige 'Dem og Os'-retorik, der har præget integrationspolitikken de seneste 10 år. Det er regeringens opfattelse, at de senest gennemførte ændringer af repatrieringsordningen med indførsel af resultattilskud og sammenkædning af kommunalbestyrelsens pligt til at vejlede om repatrieringsordningen med den beskæftigelsesrettede integrationsindsats, er udtryk for en sådan symbolpolitik. Herudover finder regeringen, at reglerne i et vist omfang er udtryk for overflødig overregulering. Regeringen vil på den baggrund ophæve disse regler.

2. Gældende ret

Repatrieringsloven indeholder en regulering af herboende udlændinges muligheder for at opnå økonomisk støtte og rådgivning i forbindelse med frivillig tilbagevenden til udlændingens hjemland eller et tidligere opholdsland, jf. repatrieringslovens § 1.

Kredsen af udlændinge, der kan modtage støtte og rådgivning efter repatrieringsloven, er nærmere fastsat i lovens § 3.

Lovens personkreds omfatter således flygtninge m.v. og familiesammenførte til flygtninge m.v. Lovens personkreds omfatter endvidere andre familiesammenførte udlændinge. Andre familiesammenførte udlændinge omfatter udlændinge med opholdstilladelse som følge af en familiemæssig tilknytning til en herboende person, som ikke er flygtning m.v. Den herboende person kan således være dansk statsborger eller udlænding. Loven omfatter desuden udlændinge, der har fået opholdstilladelse efter regler, som gjaldt før udlændingeloven fra 1983, herunder udlændinge, der er rejst ind som gæstearbejdere før indvandringsstoppet i 1973, samt udlændinge, der er født her i landet som efterkommere af sådanne gæstearbejdere.

Social- og integrationsministeren kan efter ansøgning beslutte, at en udlænding, der har opholdstilladelse på andet grundlag, skal anses for omfattet af repatrieringsloven, jf. lovens § 3, stk. 7.

Danske og nordiske statsborgere samt statsborgere fra EU og Schweiz er ikke omfattet af repatrieringsloven. Repatrieringsloven omfatter endvidere ikke udlændinge, der er omfattet af EU-reglerne om visumfritagelse og om ophævelse af indrejse- og opholdsbegrænsninger i forbindelse med arbejdskraftens frie bevægelighed, etablering og udveksling af tjenesteydelser m.v. Desuden er personer, der tidligere har været omfattet af repatrieringslovens personkreds, men som efterfølgende har opnået dansk indfødsret, ikke omfattet af loven.

Der kan ydes økonomisk støtte i form af hjælp til repatriering efter § 7 (engangsydelse), og reintegrationsbistand, der er en løbende månedlig ydelse, jf. § 10.

Repatrieringsloven indeholder herudover regler om rådgivning om repatriering, jf. herved lovens kapitel

2. Social- og Integrationsministeriet har ansvaret for den individuelle rådgivning af herboende udlændinge samt for den generelle informationsindsats vedrørende repatriering, jf. lovens § 4. Rådgivningsopgaven varetages i dag af Dansk Flygtningehjælp, som ministeriet har indgået kontrakt med, jf. § 4, stk. 2.

Kommunalbestyrelsen vejleder i forbindelse med den særlige integrationsindsats efter integrationsloven, eller når der i øvrigt er anledning dertil, udlændinge om mulighederne for at modtage hjælp til repatriering, jf. repatrieringslovens § 5. Der henvises i øvrigt til vejledningsforpligtelsen i forvaltningslovens § 7.

Kommunalbestyrelsen er endvidere som led i opfølgningen på integrationskontrakten efter integrationslovens § 20, stk. 1, forpligtet til at vejlede udlændingen om mulighederne for repatriering efter repatrieringsloven, jf. integrationslovens § 20 b. Vejledningen om repatriering skal indgå som en fast del af kommunalbestyrelsens vurdering af den enkeltes muligheder. Endvidere er jobcentrene efter bekendtgørelse om en aktiv beskæftigelsesindsats forpligtet til at vejlede udlændinge, der er omfattet af repatrieringslovens personkreds, om mulighederne for repatriering.

Det henhører under kommunalbestyrelsen at træffe afgørelse om, hvorvidt en udlænding er berettiget til hjælp til repatriering og reintegrationsbistand, jf. repatrieringslovens §§ 7 og 10, og det er kommunen, der afholder udgifterne til støtte til repatriering. Staten refunderer kommunernes udgifter til hjælp til repatriering og reintegrationsbistand, jf. lovens § 13. Staten yder endvidere et resultattilskud på 25.000 kr. til kommunalbestyrelsen for hver udlænding med bopæl i kommunen, som repatrierer med støtte i medfør af loven, jf. § 13.

3. Foreslået ordning

3.1. Afskaffelse af pligt til at vejlede om repatriering efter integrationsloven

Regeringen finder, at forpligtelsen til at vejlede om repatriering som led i opfølgning på integrationskontrakten efter integrationsloven og som led i den generelle beskæftigelsesindsats rettet mod personer omfattet af repatrieringslovens personkreds er skadelig for integrationen. Sammenkædningen af den beskæftigelsesrettede integrationsindsats og repatrieringsmuligheder kan bidrage til at svække borgernes tillid til, at de modtager en saglig vejledning, når sagsbehandleren på samme tid skal varetage to modsatrettede hensyn om på den ene side at få den pågældende borger i beskæftigelse og på den anden side at vejlede borgeren om dennes muligheder for at vende tilbage til sit hjemland.

Hertil kommer, at der er tale om en bureaukratisk og unødig regulering, idet kommunalbestyrelsen allerede efter repatrieringslovens § 5 er forpligtet til at vejlede om repatriering i forbindelse med den særlige integrationsindsats efter integrationsloven, eller når der i øvrigt er anledning dertil. Lovforslaget varetager derfor også afbureaukratiseringshensyn.

På den baggrund foreslås det, at pligten til at vejlede om repatriering som led i den løbende opfølgning på integrationskontrakten ophæves. Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 1.

I forlængelse af nærværende lovforslag vil pligten til at vejlede om repatriering i forbindelse med opfølgningen på den beskæftigelsesrettede indsats for personer omfattet af repatrieringslovens personkreds blive ophævet. Dette gennemføres af beskæftigelsesministeren ved en ophævelse af § 29, stk. 2, i bekendtgørelse nr. 33 af 19. januar 2012 om en ændring af bekendtgørelse om en aktiv beskæftigelsesindsats.

3.2. Afskaffelse af det kommunale resultattilskud ved repatriering

Efter regeringens opfattelse er resultattilskuddet i repatrieringsordningen med til at undergrave den enkelte udlændings tillid til den kommunale sagsbehandlers uvildige og saglige vejledning, idet kommunerne belønnes økonomisk for at medvirke til at repatriere en udlænding. Herved kan der opstå tvivl hos den enkelte udlænding om, hvorvidt kommunalbestyrelsens vejledning om repatriering foretages ud fra et

hensyn til den kommunale økonomi og ikke ud fra et hensyn til, hvad der er i den pågældendes bedste interesse.

Med henblik på at understrege, at repatrieringsordningen helt og holdent er baseret på frivillige beslutninger, foreslås det derfor, at resultattilskuddet til kommunalbestyrelsen på 25.000 kr., der ydes for hver udlænding med bopæl i kommunen, der repatrierer med støtte efter repatrieringsloven, ophæves.

Der henvises til lovforslagets § 2, nr. 1 og 2.

4. Økonomiske og administrative konsekvenser for stat, kommuner og regioner

Afskaffelse af det særlige resultattilskud pr. repatrieret til kommunerne skønnes at medføre en mindreudgift for staten på 7,1 mio. kr. i 2012, 14,1 mio. kr. i 2013 og 11,6 mio. kr. årligt i 2014-2015 (2012-pl).

De statslige mindreudgifter til resultattilskud vil efter gældende regler blive reguleret i det samlede kommunale bloktilskud. Lovforslaget forventes således samlet set ikke at medføre økonomiske konsekvenser for det offentlige.

5. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet

Lovforslaget medfører ikke erhvervsøkonomiske eller erhvervsadministrative konsekvenser.

6. Administrative konsekvenser for borgerne

Lovforslaget vurderes ikke at have administrative konsekvenser for borgerne.

7. Miljømæssige konsekvenser

Lovforslaget har ingen miljømæssige konsekvenser.

8. Forholdet til EU-retten

Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter.

9. Hørte myndigheder m.v.

Lovforslaget har været i høring hos følgende myndigheder og organisationer:

Advokatrådet, Amnesty International, Ankestyrelsen, AOF-Danmark, ATP, Børne- og Kulturchefforeningen, Dannerhuset, Dansk Arbejdsgiverforening, Dansk Erhverv, Dansk Flygtningehjælp, Danske Handicaporganisationer, Dansk Industri, Dansk Oplysningsforbund, Danske Regioner, Dansk Retspolitisk Forening, Dansk Røde Kors, Dansk Socialrådgiverforening, Datatilsynet, Det Centrale Handicapråd, Dokumentations- og Rådgivningscentret om Racediskrimination, FOF's Landsorganisation, Foreningen af Ledere ved Danskuddannelser, Foreningen af Socialchefer i Danmark, Frivilligrådet, Indvandrerrådgivningen, Institut for Menneskerettigheder, Jobrådgivernes Brancheforening, Kommunernes Landsforening, Landsorganisationen i Danmark, Liberalt Oplysningsforbund, Lærernes Centralorganisation, NETOP – Netværk for oplysning, Rehabiliterings- og Forskningscentret for Torturofre, Retssikkerhedsfonden, Rigsrevisionen, Rådet for Socialt Udsatte, Rådet for Etniske Minoriteter, Uddannelsesforbundet, UNHCR og Ægteskab Uden Grænser.

10. Vurdering af konsekvenser af lovforslaget

	Positive konsekvenser/mindreudgifter (hvis ja, angiv omfang)	Negative konsekvenser/merudgifter (hvis ja, angiv omfang)
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Lovforslaget forventes samlet set	Lovforslaget forventes samlet set

	ikke at medføre økonomiske konsekvenser for det offentlige.	ikke at medføre økonomiske konsekvenser for det offentlige.
Administrative konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Ingen
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Miljømæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter.	

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1.

Med forslaget om at ophæve integrationslovens *§ 20 b* afskaffes kommunalbestyrelsens forpligtelse til løbende at vejlede om mulighederne for repatriering efter repatrieringsloven som led i den løbende opfølgning på integrationskontrakten.

Det bemærkes i den forbindelse, at kommunalbestyrelsen, jf. repatrieringslovens § 5, som led i den særlige integrationsindsats efter integrationsloven eller når der i øvrigt er anledning dertil er forpligtede til at vejlede om mulighederne for at modtage hjælp til repatriering. Kommunalbestyrelsen er endvidere forpligtede til at underrette Dansk Flygtningehjælp, der i dag varetager den individuelle og generelle rådgivningsopgave for Social- og Integrationsministeriet, når udlændinge udtrykker ønske om at vende tilbage til deres hjemland eller tidligere opholdsland.

Der henvises i øvrigt til lovforslagets almindelige bemærkninger afsnit 3.

Til § 2

Til nr. 1 og 2.

Med forslaget om at ophæve repatrieringslovens *§ 13, stk. 2,* afskaffes resultattilskuddet på 25.000 kr., som kommunalbestyrelsen siden den 1. juli 2011 har kunnet modtage for hver udlænding med bopæl i kommunen, som er repatrieret med støtte efter repatrieringsordningen.

Som konsekvens heraf foreslås bestemmelsen i *§ 14, stk. 3,* om regulering af beløbet i § 13, stk. 2, ophævet.

Der ændres ikke i reglerne om statslig refusion af kommunernes udgifter til hjælp til repatriering efter repatrieringslovens §§ 7 og 8 samt til reintegrationsbistand efter § 10.

Der henvises i øvrigt til lovforslagets almindelige bemærkninger afsnit 3.

Til § 3

Det foreslås i *§ 3,* at loven træder i kraft den 1. juli 2012. Der ydes således ikke resultattilskud for udlændinge med bopæl i kommunen, som repatrierer efter den 1. juli 2012. En udlænding regnes

som repatrieret fra den dato, den pågældende er registreret som udrejst af Danmark i Det Centrale Personregister (CPR).

Bilag 1

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov

Gældende formulering	*Lovforslaget*
	§ 1
	I lov om integration af udlændinge i Danmark (integrationsloven), jf. lovbekendtgørelse nr. 1062 af 20. august 2010, som senest ændret ved § 1 i lov nr. 759 af 29. juni 2011 og § 2 i lov nr. 1364 af 28. december 2011, foretages følgende ændring:
§ 20 b. Kommunalbestyrelsen har pligt til som led i integrationsprogrammet at vejlede udlændingen om mulighederne for repatriering efter repatrieringsloven. Vejledningen om repatriering skal gives i forbindelse med den løbende opfølgning på integrationskontrakten efter § 20, stk. 1.	**1.** *§ 20 b* ophæves.
	§ 2
	I repatrieringsloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 369 af 6. april 2010, som ændret ved § 17 i lov nr. 429 af 28. april 2010 og § 2 i lov nr. 759 af 29. juni 2011, foretages følgende ændringer:
§ 13. (...) *Stk. 1.* (...) *Stk. 2.* Staten yder et resultattilskud på 25.000 kr. til kommunalbestyrelsen for hver udlænding med bopæl i kommunen, som repatrierer med støtte i medfør af loven. *Stk. 3.* (...)	**1.** *§ 13, stk. 2,* ophæves. Stk. 3 bliver herefter stk. 2.
§ 14. (...) *Stk. 1.* (...) *Stk. 2.* (...) *Stk. 3.* Det beløb, der er nævnt i § 13, stk. 2, er fastsat i 2011-niveau og reguleres fra og med 2012 en gang årligt den 1. januar med satsreguleringsprocenten efter lov om en satsreguleringsprocent.	**2.** *§ 14, stk. 3,* ophæves.
	§ 3

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. juli 2012.

Stk. 2. Loven finder anvendelse for udlændinge, som repatrierer med støtte i medfør af repatrieringsloven den 1. juli 2012 eller senere.